

IMIĘ I NAZWISKO

PESEL:

NR W WYKAZIE GŁÓWNYM:

INFORMACJA DLA PACJENTA**TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA (TK)**

Tomografia komputerowa (TK) jest badaniem bezbolesnym, nieinwazyjnym i krótkotrwałym. W zależności od badanego narządu trwa od kilku sekund do paru minut. Podczas badania specjalna platforma z Pacjentem wjeżdża do aparatu tomografii komputerowej.

Badanie metodą tomografii komputerowej wykorzystuje promieniowanie jonizujące i powoduje napromieniowanie Pacjenta w trakcie badania. Dawka promieniowania jonizującego jest różna, w zależności od typu badania i okolicy objętej badaniem ale akceptowalna w ramach diagnostyki obrazowej.

Należy pamiętać, że wpływ promieniowania jonizującego na organizm nie jest obojętny. Z tego powodu badanie wykonywane jest wyłącznie ze wskazań medycznych. Skumulowane dawki promieniowania jonizującego mogą mieć działanie szkodliwe. Jeżeli były wcześniej wykonywane badania z użyciem promieniowania jonizującego (tomografia, zdjęcie rentgenowskie itp.), bądź Pacjent był leczony z użyciem promieniowania jonizującego, należy ten fakt zgłosić personelowi medycznemu. Alternatywnym sposobem diagnostyki obrazowej jest wykonanie badania metodą rezonansu magnetycznego lub USG. Jednakże alternatywne metody diagnostyczne mogą nie stanowić optymalnego sposobu diagnostyki danego schorzenia.

Przygotowanie do badania bez podania środka kontrastującego:

- nie jest wymagane szczególne przygotowanie, nie jest wymagane pozostanie na czczo;
- w przypadku badania w sedacji (uśpieniu) osoby dorosłej należy co najmniej **6 h przed badaniem** nie spożywać pokarmów, **2 godziny przed badaniem** nie pić płynów.

Przygotowanie do badania z podaniem środka kontrastującego:

- nie ma konieczności pozostania na czczo. Zalecane jednak jest powstrzymanie się od spożywania posiłków na 2-4h przed badaniem. Można w tym czasie pić wodę niegazowaną.
- zalecane jest wcześniejsze zwiększenie ilości przyjmowanych płynów;
- pobranie krwi, celem oceny funkcji nerek. Przed badaniem TK z podaniem środka kontrastującego należy wykonać badanie oceny stężenia kreatyniny w surowicy krwi (w celu oznaczenia poziomu przesączania kłębkowego eGFR). U Pacjentów bez choroby nerek w wywiadzie oraz nie posiadających informacji o ich niewydolności, za aktualne uznaje się badanie poziomu kreatyniny wykonane w okresie do 3 miesięcy przed badaniem TK. Pacjenci z chorobą nerek, posiadający informacje o możliwości niewydolności nerek, powinni pobrać krew i oznaczyć poziom kreatyniny nie wcześniej, niż 7 dni przed terminem badania TK;
- Pacjenci leczeni farmakologicznie z powodu choroby tarczycy powinni pobrać krew, celem oceny stężenia TSH. Badanie należy wykonać nie wcześniej niż **2 tyg. przed terminem badania TK**. W przypadku stężenia TSH poniżej dolnej granicy normy, niezbędna jest pisemna zgoda endokrynologa, internisty lub lekarza kierującego na badanie TK z podaniem środka kontrastującego;
- Pacjenci leczeni metforminą, bez istotnego uszkodzenia funkcji nerek ($eGFR > 30 \text{ ml/min/1,73 m}^2$), nie muszą zmieniać sposobu przyjmowania leku.

Badania TK z podaniem środka kontrastującego

Ze względu na wskazania medyczne, w niektórych badaniach wymagane jest dożylne podanie środków kontrastujących. Pacjent ma prawo nie wyrazić zgody na podanie środka kontrastujących, jednak w takich przypadkach wartość diagnostyczna badania może być znacznie ograniczona.

Decyzję o podaniu środka kontrastującego podejmuje lekarz radiolog nadzorujący badanie, w oparciu o dane medyczne. W niektórych przypadkach, z uwagi na choroby współistniejące, może być konieczna dodatkowa konsultacja nefrologa lub endokrynologa. Ze względu na przesłanki medyczne radiolog może zdecydować o braku możliwości podania jodowego środka kontrastującego i wykonaniu badania TK bez wzmocnienia kontrastowego. O fakcie tym Pacjent jest każdorazowo informowany.

IMIĘ I NAZWISKO

PESEL:

NR W WYKAZIE GŁÓWNYM:

Tomografia komputerowa z podaniem środka kontrastującego, zlecona przez lekarza ze wskazań życiowych, może być wykonana także w sytuacji, kiedy Pacjent ma przeciwwskazania do podania jodowego środka kontrastującego (np. z powodu niewydolności lub innej choroby nerek lub choroby tarczycy). W takiej sytuacji decyzję zawsze podejmuje lekarz radiolog nadzorujący badanie (o ile jest to konieczne, we współpracy z lekarzem kierującym).

Co należy przynieść ze sobą na badanie?

- aktualne skierowanie na badanie lub numer e-skierowania,
- aktualny wynik badania stężenia kreatyniny i TSH, jeśli jest wymagany (patrz wyżej),
- poprzednie wyniki badań diagnostycznych (opisy + płyty),
- osoby pełnoletnie dokument tożsamości ze zdjęciem,
- osoby niepełnoletnie bezwzględnie zgłaszają się na TK z rodzicem lub opiekunem prawnym, legitymującym się oryginałem dokumentu uwierzytelniającego opiekę nad niepełnoletnim i książeczką zdrowia dziecka.

Pacjenci chorujący na astmę powinni posiadać przy sobie leki wziewne, stosowane w razie nasilenia duszności.

Prosimy o zgłoszenie się na wizytę 20 min wcześniej, w celu wypełnienia przed badaniem ankiety medycznej.

Czy są jakieś przeciwwskazania do badania TK?

Względny przeciwwskazaniem do wykonania badań z użyciem promieniowania jonizującego, w szczególności tomografii komputerowej, jest ciąża, z uwagi na szkodliwy wpływ tego promieniowania na rozwój płodu i możliwość wystąpienia wad rozwojowych płodu i dziecka po urodzeniu.

Czynności wykonywane przed badaniem:

- podczas rejestracji na badanie weryfikowane będą Pana/Pani dane personalne i medyczne na skierowaniu. Upoważniony personel pracowni przeprowadzi wywiad, dotyczący ewentualnych przeciwwskazań i schorzeń mogących mieć wpływ na przebieg badania,
- w zależności od wskazań do badania z podaniem środka kontrastującego, lekarz radiolog wybierze i zaakceptuje najbardziej optymalną diagnostycznie procedurę badania,
- jeżeli do badania potrzebne będzie podanie dożylnie środka kontrastującego, konieczne będzie wkłucie do żyły i założenie wenflonu.

Po badaniu:

- należy bez ograniczeń pić wodę niegazowaną,
- po podaniu środka kontrastującego Pacjent pozostanie w placówce, pod obserwacją personelu, przez ok 30 min,
- po badaniu w sedacji (uśpieniu) Pacjent pozostanie w placówce, pod obserwacją personelu, przez min. 30 min,
- założony wenflon zostanie usunięty przed opuszczeniem placówki.
- **informacje dla kobiet karmiących piersią:** zgodnie z wytycznymi European Society of Uro-genital Radiology (ESUR) matki karmiące piersią nie muszą przerywać karmienia w związku z przyjęciem jodowych środków kontrastujących. Ponad 99% dawki środka kontrastującego podanego dożylnie jest wydalone przez nerki. Ostateczna decyzja o przerwaniu karmienia należy do matki.

Tomografia Komputerowa - Kolonoskopia wirtualna

Jako niezbędne przygotowanie do badania należy zażyć zlecony przez lekarza kierującego lek przeczyszczający:

- dzień przed badaniem (wczesnym popołudniem) zastosować preparat przeczyszczający (Fortrans, Xprep, Citrafleet, Moviprep). Preparat dostępny jest na receptę. Receptę wystawia lekarz kierujący na badanie. Przed zastosowaniem preparatu prosimy o przeczytanie ulotki informacyjnej dołączonej do leku). Przygotowujemy go rozpuszczając w wodzie, w stosunku 1 saszetka na 1 litr. Należy wypić 4l tak przygotowanego preparatu.
- wieczorem, w dniu poprzedzającym badanie, należy zastosować preparat RECTANAL, jest to roztwór do wlewów doodbytniczych oczyszczających dolny odcinek jelita grubego.